

ПРЕПОРЪКИ

„Амнести Интернешънъл” призовава правителствата в Европа:

- Незабавно да преустановят насилствените изгонвания и да гарантират, че всяко едно изгонване се провежда съобразно международните и регионалните стандарти;
- Да прокарат законодателство и да наложат ясна забрана върху насилствените изгонвания. Да приемат национални директиви относно евикциите, които да са базирани на Основните принципи и препоръки при изгонване и разселване и да са съобразени със стандартите за правата на човека;
- Да предприемат конкретни мерки за гарантирането на минимална сигурност на право на ползване на всички, на които тя им липсва в момента. Това включва разработването на план в консултация със засегнатите общности за регулиране и подобряване на техните селища. Той трябва да посочи мерки за подобряване на условията за жилищно настаняване и за достъп до питейна вода, канализация, здравеопазване и образование;
- Да предлагат алтернативни жилища, съобразени с международните стандарти;
- Възможностите за пренастаняване да са съобразени с международните стандарти, да целят намаляването на расовата сегрегация и да осигуряват достъп до жилища за социално слаби и други програми за жилищно настаняване.

„Амнести Интернешънъл” призовава Европейския съюз (ЕС):

- Да прикани страните-членки на ЕС да спрат насилствените изгонвания;
- Да създаде предпазни механизми, които гарантират, че средства на ЕС не допринасят или не водят до нарушения на човешките права като насилствените изгонвания. Финансирането на жилищни програми не трябва да води до дискриминация или сегрегация;
- Да разпространява и спазва Основните принципи и препоръки при изгонване и разселване и други международни и регионални стандарти за осигуряване на подходящи жилища.

WWW.DEMANDDIGNITY.ORG

„Амнести Интернешънъл” е световно движение, чиито привърженици, членове и активисти наброяват 2,8 милиона души в над 150 държави и територии. „Амнести интернешънъл” води кампания да се сложи край на сериозните нарушения на човешките права.

Нашата визия е всеки един човек да се ползва от правата, гарантирани от Всеобщата Декларация за правата на човека и други международни стандарти за човешки права.

Ние сме независими от правителства, политически идеологии, икономически и религиозни интереси и се финансираме чрез членски внос и дарения.

Април 2010
Индекс: EUR 01/005/2010

Amnesty International
International Secretariat
Peter Benenson House
1 Easton Street
London WC1X 0DW
United Kingdom

www.amnesty.org

ВО (((НАСТОЯВАЙТЕ ЗА ДОСТОЙНСТВО)) НА

СПРЕТЕ

НАСИЛСТВЕНИТЕ ЕВИКЦИИ НА РОМИ В ЕВРОПА

ПРАВОТО НА ЖИЛИЩЕ
Е ЧОВЕШКО ПРАВО

AMNESTY
INTERNATIONAL

Насилствените евикции са жестоки, унижителни и в нарушение на международното право. Те се случват твърде често в Европа и засягат най-тежко тези, които имат най-малко възможности да им се противопоставят. Ромите са лесна мишена – те са бедни, в социална изолация и обект на враждебно отношение от широката публика. По тази причина правителствата могат да извършват насилствени изгонвания и да пренебрегват човешките им права. Време е да спрем тази несправедливост!

Европейските правителства насилствено прогонват хиляди хора от домовете им. Те пренебрегват своите задължения според международното право и нарушават човешки права.

Повечето от жертвите на насилствени евикции са хора, които живеят в бедност или са маргинализирани. Те често са дискриминирани и третираны като престъпници. Много от тях живеят в постоянен страх да не изгубят домовете си.

Последствията от насилствените изгонвания са катастрофални - загуба на лични вещи, разпадане на социалната среда, липса на достъп до работа, до образователната система и здравеопазването. Хора остават бездомни или живеят в по-лоши условия от преди.

В Европа ромската общност редовно е обект на насилствени изгонвания. В последните години „Амнести Интернешънъл” и местни неправителствени организации са документирала случаи на насилствени евикции в ромските общности в България, Гърция, Италия, Румъния и Сърбия.

Ромите са едно от най-големите етнически малцинства в Европа. Близо 80 процента от ромското население, или почти 10 милиона души, живеят в страни-членки или кандидати за членство в Европейския съюз. На ромските общности в региона често се отказва равноправен достъп до жилищно настаняване, образование, здравеопазване, водоснабдяване и канализация.

Широко разпространената дискриминация на ромите ги превръща в лесна мишена за насилствени евикции. Дискриминацията на пазара на труда ги затруднява при наемането на жилища. Без реален достъп до системата за социално настаняване, те имат един-единствен избор – да се подслонят, където успеят, често в неформални квартали. Без да имат сигурност относно правото на ползване, те стават жертва на насилствени изгонвания и други нарушения на човешките права.

В повечето случаи на насилствено изгонване, властите не предлагат подходящо алтернативно настаняване на ромите, които остават да живеят във временни и импровизирани жилища в продължение на години. Много роми са обречени да бъдат прогонвани непрекъснато. Това ограничава възможностите им да намерят постоянна работа, да създадат стабилна социална среда и ги осъжда на по-голяма бедност и маргинализация.

Ромските общности в региона се опитват да отстояват правата си. Правителствата в Европа са действали и продължават да действат в нарушение на регионалните и международните стандарти за човешки права, включително Европейската конвенция за правата на човека и Международния пакт за икономически, социални и културни права. Тази несправедливост трябва да спре.

КАКВО Е „НАСИЛСТВЕНО ИЗГОНВАНЕ“?

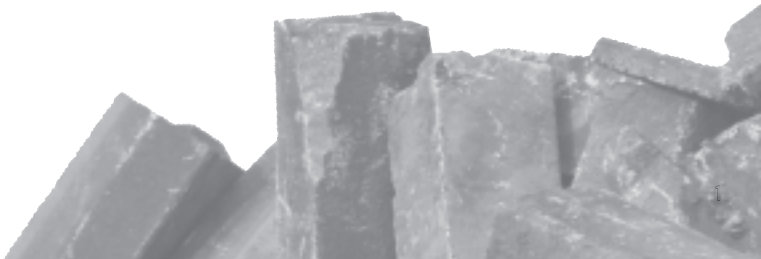
Насилствено изгонване (евикция) е отстраняването на лица против волята им от домовете и земята, които населяват, без да бъде осигурена правна защита и други гаранции.

До изгонване не трябва да се стига преди да са проучени всички възможни алтернативи, да е проведена реална консултация със засегнатите общности и да са осигурени необходимите процедурни гаранции. В частност, засегнатите лица трябва да бъдат предупредени в подходящ и разумен срок, и нито едно лице не трябва да остава без дом и да е уязвимо на други нарушения на човешките права в следствие на изгонването. В случаите, в които засегнатите лица нямат възможност да се осигурят сами, правителството трябва да гарантира подходящо алтернативно жилище, пренастаняване или достъп до полезна земя.

Не всяко изгонване, извършено със сила е насилствена евикция. Ако се прилагат необходимите гаранционни механизми, едно законно изгонване, извършено със сила не нарушава забраната върху насилствените изгонвания.

Горе: Ромите, които са били насилствено изгонени от домовете им през 2004 година, сега живеят в метални кабинки в близост до завод за пречистване на отходни води, Меркурея Чиуч, Румъния, 17 януари 2009 г.

Корица: Роми в покрайнините на Меркурея Чиуч, Румъния, 18 януари 2009 г. © Amnesty International

БЪЛГАРИЯ

Ромско семейство намира временен подслон след разрушаването на дома им в Горно Езеро, България, 10 септември 2009 г.

© Daniela Mihaylova/EOA

СЕМЕЙСТВА, КОИТО НЯМА КЪДЕ ДА ОТИДАТ

Най-малко 200 роми, включително деца и възрастни, остават без дом след като местните власти насилствено ги изгонват и разрушават жилищата им в кварталите Горно Езеро и Меден Рудник в град Бургас през септември 2009 година, според информация от “Инициатива за равни възможности” и “Български Хелзински Комитет”.

Горно Езеро и Меден Рудник са квартали, които съществуват от повече от 50 години. Българските власти им осигуряват водоснабдяване, канализация и електричество. Близо 84 ромски семейства получават първите заповеди за евикция през 2007 година. Наредданията се позовават на закон, който предвижда разрушаването на жилища, построени без необходимите разрешения. Властите не извършват нужните консултации с представители на двете общности. Някои лица обжалват безуспешно евикциите. Българското законодателство не предвижда други възможности за компенсации. Властите не предлагат юридическа помощ на засегнатите жители.

На 8 септември 2009 година властите насилствено изгонват 27 семейства от Горно Езеро и разрушават домовете им. В следващите дни в Горно Езеро са съборени още 15 жилища. В някои случаи обитателите сами разглобяват къщите си, за да запазят строителните материали. На 24 септември властите насилствено изгонват 15 ромски семейства от Меден Рудник и събарят жилищата им. И в двата случая, евикциите са извършени под полицейски надзор. Според съобщения, в Горно Езеро полицаи са ритали и влачили някои от жителите.

Властите не са предложили алтернативни жилища на нито едно от насилствено изгонените лица или на лицата, заплашени с евикция. Нито един от жителите не е получил обезщетение. Много от изгонените през септември са се настанили при свои роднини в района, а останалите продължават да живеят под заплахата от изгонвания и тормоз.

ГЪРЦИЯ

Насилственото изгонване на ромските жители на Вотаникос, Гърция, 1 юни 2007 г.

© Greek Helsinki Monitor

ПРИНУДЕНИ ДА СЕ МЕСТЯТ ПОСТОЯННО

През юни 2007 година над 100 ромски семейства от улица „Агио Поликарпо“ в квартал Вотаникос в Атина са изгонени насилствено от парцел, който обитават повече от десет години, според “Гръцки Хелзински Наблюдател”. Това е първият, но не и последният път, в който тези семейства ще загубят домовете си.

След като властите не предлагат алтернатива, семействата се нанасят в изоставена фабрика в Иера Одос. Само след няколко дни те биват насилствено изгонени от полицията. Властите отново не полагат усилие да им осигурят подходящи жилища.

След няколко месеца семействата биват изгонени за трети път от земя, принадлежаща на частна компания в Аегалео в Атина. Този път евикцията е разпоредена от атинския съд. През януари 2008 година семействата пак се преместват - в близък необитаем парцел. По думите им, скоро след това те са посетени и тормозени от полицията и получават нареждане да се изнесат.

Семействата са насилствено изгонени четири пъти, но нито веднъж с тях не е проведена консултация, нито им е предложено жилищно настаняване. 16 представители на общността в момента търсят справедливост и обжалват пред Европейския съд за правата на човека.

Това е само една история само от една ромска общност. През последното десетилетие местните власти в Гърция са изгонили насилствено огромен брой ромски семейства и продължават да пренебрегват задълженията си според международното право.

ЗНАЙТЕ

ПР

Имате право на защита срещу насилствено изгонване независимо дали наемате, притежавате или обитавате дома или земята, на която той е построен.

Вашето правителство, както много други по света, има задължение да защитава Вашето право на жилище, лична неприкосновеност и други човешки права. Това означава, че от него се изисква да не Ви гони насилствено от дома Ви.

Вашето правителство не трябва да Ви изгонва преди да е предприело следните стъпки:

- Да Ви даде писмено предупреждение за датата на изгонването в достатъчно дълъг срок;
- Да Ви даде информация за предложеното изгонване и с каква цел ще се използва земята или жилището Ви, ако бъдете изгонени;
- Да Ви предложи възможност да обжалвате изгонването – това включва предоставянето на информация за законовите механизми и необходимата юридическа помощ;
- Да гарантира, че не оставате бездомни, ако не можете да си позволите да живеете на друго място;
- Да Ви ангажира в процеса от начало до край. Вашето правителство трябва да проведе открита консултация с Вас и да Ви предостави цялата необходима информация, включително относно възможностите за пренастаняване, както и да Ви даде възможност да изкажете мнението си по предложените варианти и да представите собствени алтернативи;
- Да осигури, че ако трябва да се преместите, Вие сте предпазени от насилствено изгонване и имате достъп до услуги и инфраструктура като водоснабдяване, енергия за готвене, отопление и осветление, и канализация. Вашето жилище трябва да е достъпно, да осигурява защита от околната среда и Вашата безопасност. Местоположението му трябва да позволява достъп до работното Ви място, училището, здравните служби и други услуги, и не трябва да е в близост до източници на замърсяване;
- Да ви предложи компенсация за загуби, като загубата на имущество и стоки.

Изгонването е крайна мярка, само и единствено след като са проучени всички други възможности!

ПРАВАТА СИ!

По време на евикция, Вие трябва:

- Да имате достатъчно време да съберете покъщнината си и да запазите строителни материали, ако желаете;
- Да получите информация за законовите механизми за обжалване и необходимата юридическа помощ;
- Да знаете, че съществуват изисквания за поведението на полицията и други официални лица и начина, по който евикцията се извършва. Например, изгонване не може да се проведе в лошо време, по време на официални и религиозни празници, преди избори и по време на или непосредствено преди изпити;
- Да знаете, че представители на властите трябва да присъстват при изгонването. Те трябва да се идентифицират и да представят официално разрешение за евикцията;
- Да знаете, че домът Ви не трябва да бъде разрушен преди да сте настанени в подходящо алтернативно жилище.

Подходящо алтернативно жилище:

Държавата има задължение да гарантира, че никой да не остава бездомен в следствие на изгонване. Ако не можете да си позволите или да намерите алтернативно жилище за себе си и своето семейство, властите трябва да Ви осигурят жилищно настаняване независимо дали главата на семейството е мъж или жена.

ИТАЛИЯ

Румънски роми в лагера на „Виа Ченточеле“ в Рим, септември 2009 г.

© Amnesty International

БЕЗ ДОМ, БЕЗ ПРАВА, БЕЗ ГЛАС

През последното десетилетие ромските и синти общности редовно са обект на насилствено изгонване от италианските власти. От 2007 година евикциите зачестяват.

Ромските селища в Италия се делят на три категории. Някои квартали са „позволен“ и се поддържат от местните власти, други са „толерирани“ и получават известна подкрепа от градските и общински съвети, а трети – които съставляват мнозинство – се считат за „нередовни“. Жителите на „нередовните“ селища живеят в импровизирани бараки и имат ограничен достъп до питейна вода и канализация. Те са най-застрашени от насилствени изгонвания.

Насилствените евикции често се провеждат в кратък срок и без предварителна консултация с общностите. Властите не информират жителите за алтернативни варианти и не им предлагат жилищно настаняване. Много лица биват изгонени, без да имат възможност и достатъчно време да обжалват. Повечето намират подслон в забранени места, откъдето отново могат да бъдат изгонени.

Тежката ситуация може да се влоши още повече. През май 2008 година с президентски декрет е обявена извънредна ситуация с номадите. Декретът дава специални пълномощия на префектите (постоянните представители на правителството в дадени региони) в Ломбардия, Кампания, Лацио, а впоследствие в Пиемонте и Венето. „Планът за номадите“ в Рим е първият, който се възползва от тях. Планът, който е създаден без реална консултация с ромите и показва пренебрежително отношение към правата им, прокарва път за насилственото изгонване на хиляди роми от италианската столица и заселването им в нови или разширени съществуващи лагери в покрайнините на града. Тези лагери продължават практиката ромите да живеят в бедност и сегрегация. Още по-притеснително е, че според официалните данни най-малко 1 200 души, предимно чужденци, ще бъдат изключени от процеса на пренастаняване. В действителност броят им вероятно ще е по-голям.

РУМЪНИЯ

Ромите, които са били насилствено изгонени от домовете им през 2004 година, сега живеят в метални кабинки в близост до завод за пречистване на отходни води, Меркурея Чиуч, Румъния, 17 януари 2009 г.

ИЗОСТАВЕНИ КРАЙ ЗАВОД ЗА ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТХОДНИ ВОДИ

През юни 2004 година близо 100 роми, сред които семейства с малки деца, биват насилствено изгонени от разпадаща се сграда на улица „Пиктор Наги Имре“ в центъра на Меркурея Чиуч в централна Румъния. Някои от тях биват преместени в покрайнините на града в близост до завод за пречистване на отходни води. В продължение на пет години близо 75 роми живеят в осем метални кабинки, предоставени от властите и в 14 саморъчно сглобени бараки в район, неподходящ за обитаване.

През 2001 година властите уведомяват обитателите на сградата на улица „Пиктор Наги Имре“, че трябва да се преместят заради собствената им безопасност. Реална консултация обаче не е проведена, жителите не са били достатъчно добре информирани за ситуацията и са нямали възможност да предложат алтернативни решения. Обитателите твърдят, че властите са заявили, че металните кабинки са временни и че впоследствие ще им бъде осигурено жилищно настаняване.

Властите са сключили временни договори за металните кабинки само със семействата, които законно са обитавали сградата на улица „Пиктор Наги Имре“. Останалите са били принудени да построят импровизирани бараки и могат отново да бъдат насилствено изгонени.

Металните кабинки са пренаселени, а канализацията не е на необходимото ниво. Кабинките и бараките не осигуряват достатъчна защита от влага, горещини, дъжд и вятър. През зимата температурата в Меркурея Чиуч пада до – 25 градуса. Живеещите в близост до завода за пречистване на отходни води всекидневно са облъчвани от миризмата на човешки изпражнения. На оградата на завода стои предупреждение за токсичната опасност.

Пет години и няколко съдебни дела по-късно, семействата все още не могат да използват правото си на подходящо жилище.

СЪРБИЯ

Конфронтация между сръбски полицаи и ром, докато булдозер разрушава барака под мост на река Сава в Белград, 31 август 2009 г.

© AP/PA Photo/Srdjan Ilic

ПРЕНЕБРЕГВАНЕ НА ПРАВАТА ИМ

На 3 април 2009 година сръбските власти насилствено изгонват 250 роми, сред които малки деца, възрастни и болни, от временно селище в Нови Белград. Части от квартала, известен като Блок 67, са разрушени, за да се прокара ново шосе за Универсиадата. Много от жителите там, някои от които са разселени от Косово, не губят домовете си за пръв път.

Властите им предлагат кабини за временно настаняване в друга част на Белград, които местните се опитват да подпалят, за да спрат нанасянето на ромите. Повече опити за жилищно настаняване не са направени. След като изкарват няколко нощи без покрив над главата си, 60 семейства се съгласяват да отидат в казармите на Орлово Бърдо – без достъп до вода и електричество. Други намират временни квартири. Повечето роми, чиито домове са разрушени, остават и търсят подслон в Блок 67.

На 17 юни и докато се провежда Универсиадата, властите издигат ограда около Блок 67. Полиция и частни охранители разпореждат кой и кога има право да напусне квартала, с което възпрепятстват ходенето на работа на жителите и нарушават свободата им на движение.

Тази и други евикции се случват в Белград, независимо че сръбското правителство, което понастоящем председателства Десетилетието на ромското включване, си е поставило като приоритет жилищното настаняване на ромските общности.

„ИСКАМ ДА ЖИВЕЯ НА ПО-ДОБРО МЯСТО, КЪДЕТО МОЖЕ ДА ЖИВЕЕ ВСЕКИ ЕДИН ЧОВЕК.“

Мария Димитру и Мариус Александру са 28-годишни роми от румънски произход. Те имат три малки деца. От пристигането им в Италия през 2004 година, те са били насилствено изгонени от различни лагери пет пъти и нито веднъж не са получили предложение за алтернативно жилище. След последната евикция от непозволен лагер край „Виа Ченточеле“ в Рим на 11 ноември 2009, те се преместват в комуна наблизо.

„Дойдохме в Италия преди шест години, за да изкараме пари, но все още нищо не сме спечелили“, обяснява Мария. „Първо бяхме в лагера Понтичели в Неапол. Полицията ни изгони от там след известно време. Казаха ми, че ако отново ме видят, ще ми вземат децата и ще ги пратят в приют.“

Същото се случва в Кайвано край Неапол и в лагера край „Кристофоро Колумбо“ в Рим. „Полицията събори всичко“, казва Мариус. В началото на 2008 година семейството се установява в лагера на „Виа Ченточеле“, откъдето ги изгонват през април. Те обаче се връщат скоро след това. Мариус разказва: „В момента спим на улицата. Не знаем какво да правим. За пет години сме били в седем различни лагера. Много е трудно.“

Животът на това ромско семейство не е лесен. „Мъжът ми събира желязо и мед от боклука и ги продава, за да изкара нещо за храна“, казва Мария. „Взема и дрехи от кофите, понеже нямаме пари да си купим от магазина. Ако не беше той, нямаше да има какво да ядем и щяхме да сме на улицата.“

Горе: Мария Димитру и нейните деца в лагера на „Виа Ченточеле“, Рим, 14 януари 2010 г.